

Systemová enzymoterapie a profesní poruchy pohybového aparátu

MUDr. Marta Honzíkova
MUCOS Pharma CZ, s.r.o.

LÉČIVÉ PŘÍPRAVKY PRO SYSTÉMOVOU ENZYMOTERAPII

ATC skupina M09AB52 multienzymy (od 1.1.2005)

Wobenzym®

Phlogenzym®

Základní složky: proteolytické enzymy:
BROMELAIN • PAPAIN • TRYPSIN • CHYMOTRYPSIN
+ rutin (antioxydační flavonoid)

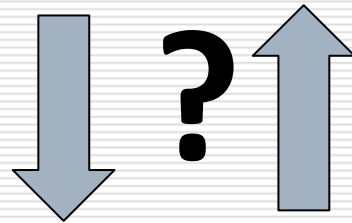
ENZYMY:

- vysoce purifikované se standardizovanou aktivitou,
- vyráběné při dodržení podmínek GMP

ACIDOREZISTENTNÍ OBAL:

- podle norem EU
- ochrana enzymů → dobré vstřebávání a účinek

**Pracovní
lékařství**

**Systemová
enzymoterapie**

Jak vše spolu souvisí?

Pracovní lékařství

PREVENENCE

- Posuzování zdravotní způsobilosti
- Zkoumání a hodnocení rizik

KURATIVA???

- Diagnostika poruch vzniklých v souvislosti s prací
- Terapie, rehabilitace

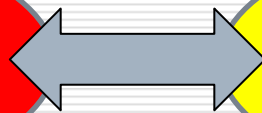
**DLOUHODOBÉ UDRŽENÍ PRÁCESCHOPNOSTI
MOŽNOST OPĚTOVNÉHO NÁVRATU
DO PRACOVNÍHO PROCESU**

České pracovní lékařství, 4, 2008
Hlávková J. **Zdravotní rizika a automobilový průmysl**
z hlediska fyziologie práce

Automobilový průmysl

- ✓ Práce spojené s celkovou fyzickou zátěží
- ✓ Práce v nefyziologických pracovních polohách
- ✓ Práce s lokálním jednostranným přetěžováním určitých pohybových struktur

**Systémová
enzymoterapie**

**Pracovní
lékařství**

Automobilový
průmysl

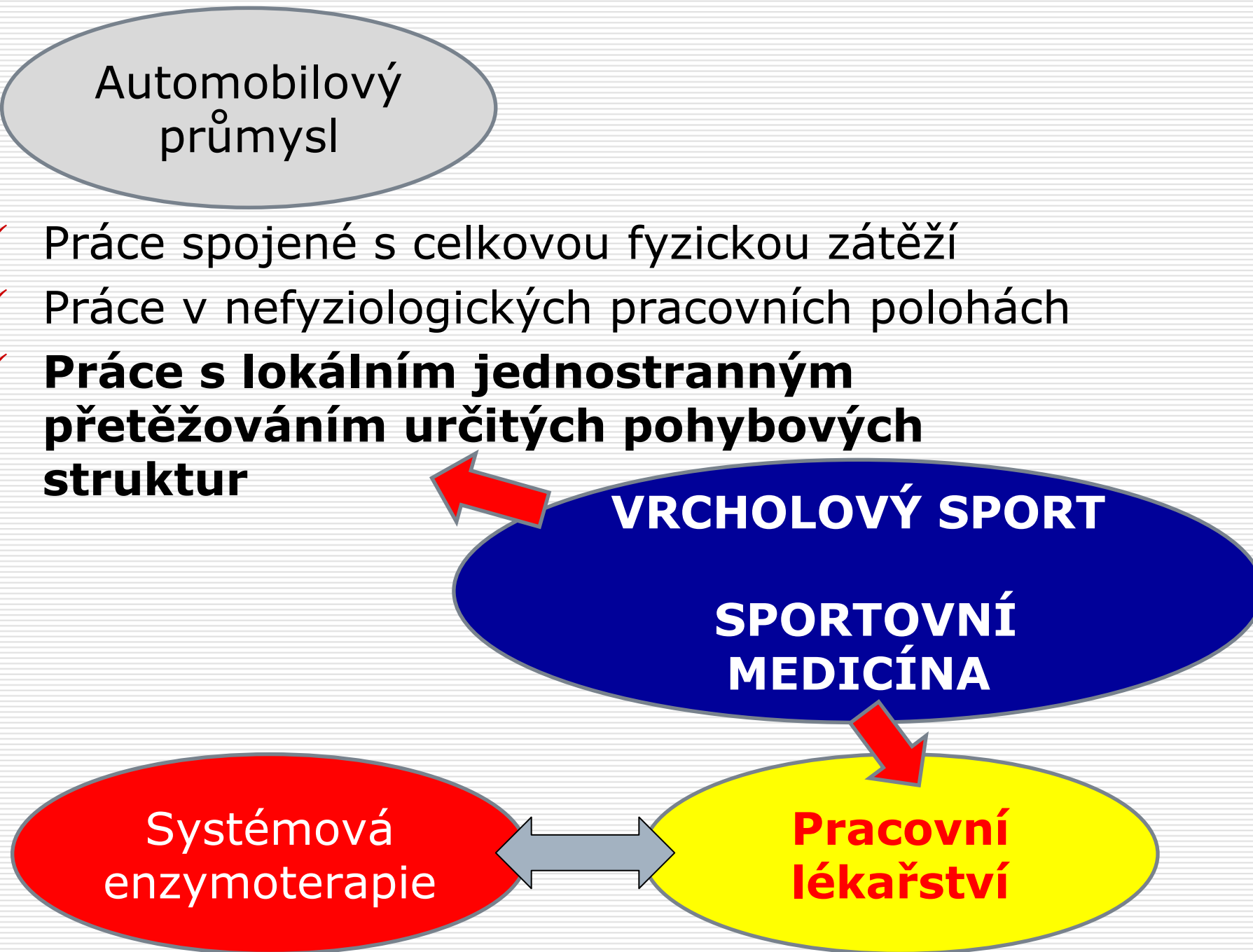
- ✓ Práce spojené s celkovou fyzickou zátěží
- ✓ Práce v nefyziologických pracovních polohách
- ✓ **Práce s lokálním jednostranným přetěžováním určitých pohybových struktur**

VRCHOLOVÝ SPORT

**SPORTOVNÍ
MEDICÍNA**

**Systémová
enzymoterapie**

**Pracovní
lékařství**

Práce s opakovaným jednostranným přetěžováním určitých pohybových struktur

MIKROTRAUMATA

ZÁNĚT

- úžinové syndromy
- epikondilitidy
- burzitidy
- tendovaginitidy,
- tendosynovitidy
- artrózy,
- akutní zánětlivé exacerbace artróz

Indikace SET

Onemocnění muskuloskeletálního aparátu –
nejčastější zdravotní obtíže související s prací
(ve všech evropských zemích)

Co je to systémová enzymoterapie a na co se používá?

- Léčebná metoda, která využívá směsi proteolytických enzymů (rostlinné, živočišné)
- Aplikovány ve formě dražé nebo tablet
- Po vstřebání v tenkém střevě enzymy ovlivňují řadu pochodů v celém těle

Využívá se hlavně pro léčebné
ovlivnění zánětlivých procesů

SYSTÉMOVÁ ENZYMOTERAPIE

	Wobenzym (mg)	Phlogenzym (mg)
pankreatin	100	
papain	60	
bromelain	45	90
trypsin	24	48
chymotrypsin	1	
amyláza	10	
lipáza	10	
rutin	50	100

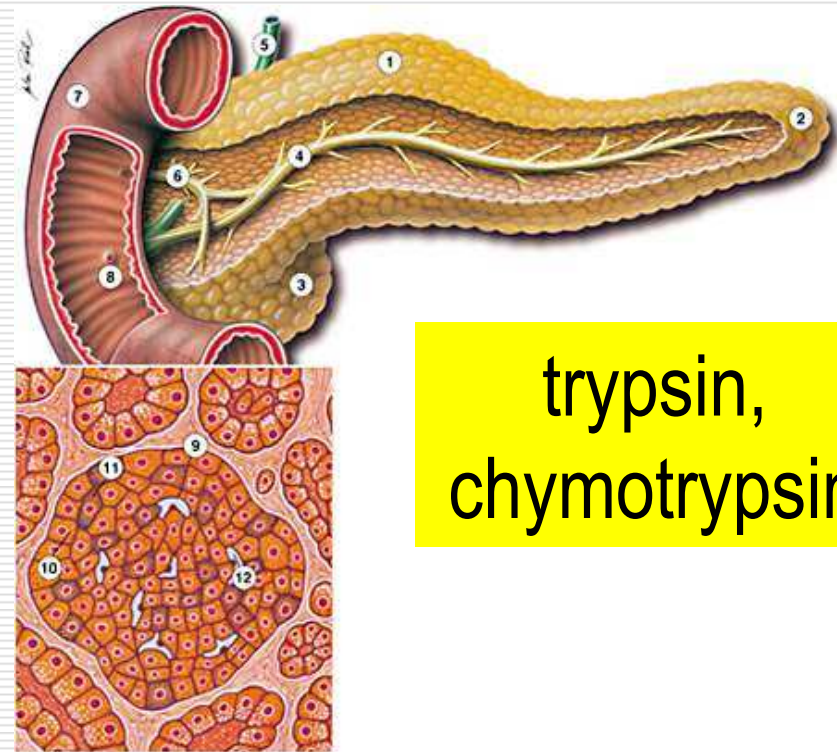
p.o. podávání směsí proteolytických enzymů

bromelain

papain

trypsin,
chymotrypsin

Vstřebávání?

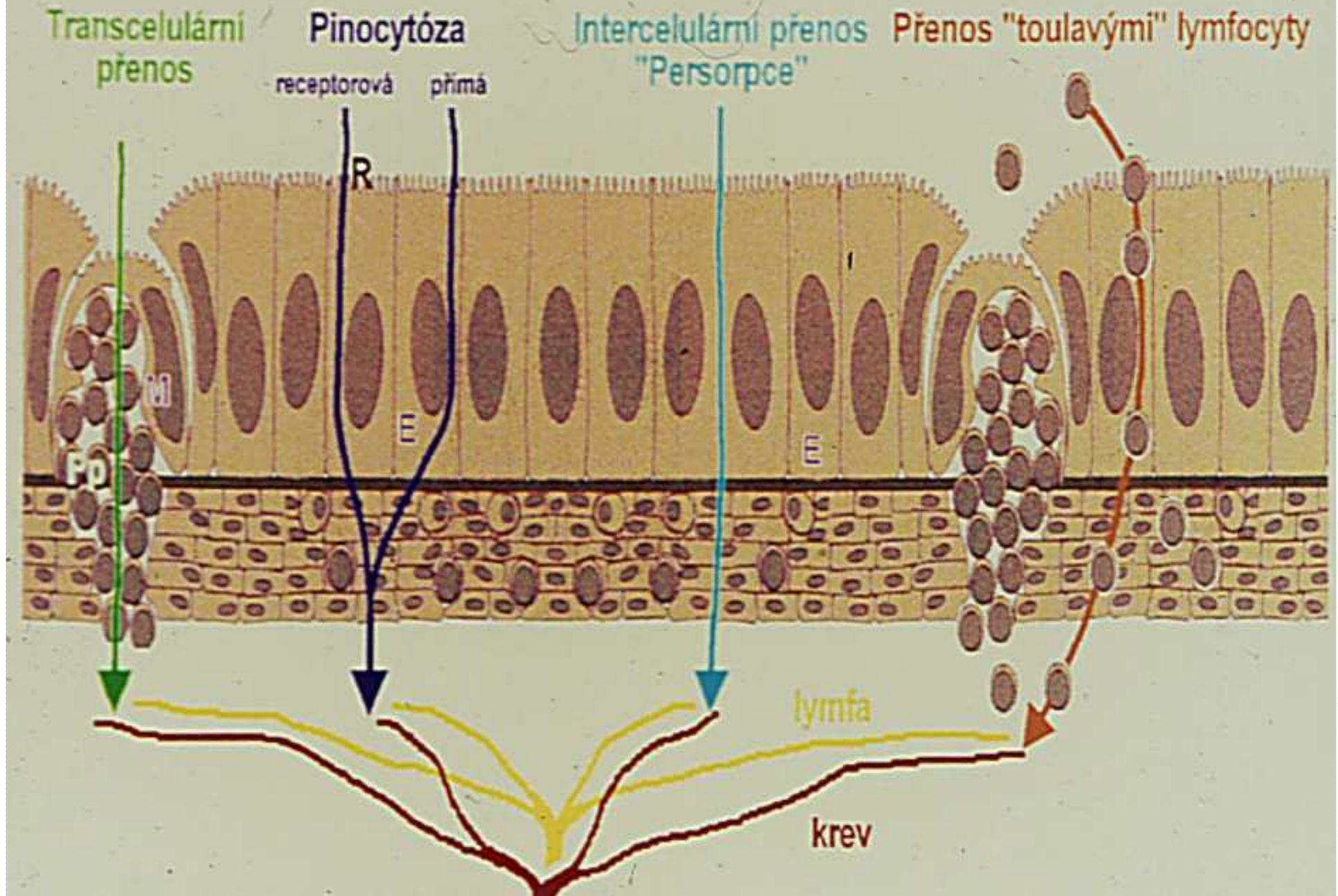
PRŮKAZ VSTŘEBANÉHO ENZYMU:

(studie na zdravých dobrovolnících)

- Detekce enzymu monoklonální protilátkou
- Stanovení mol. váhy-průkaz celistvosti molekuly
- Průkaz zachované enzymové aktivity se specifickým substrátem

Castel JV et al: Intestinal absorption of undegraded proteins in man, Am J Physiol, 1997

Možné způsoby vstřebávání proteáz

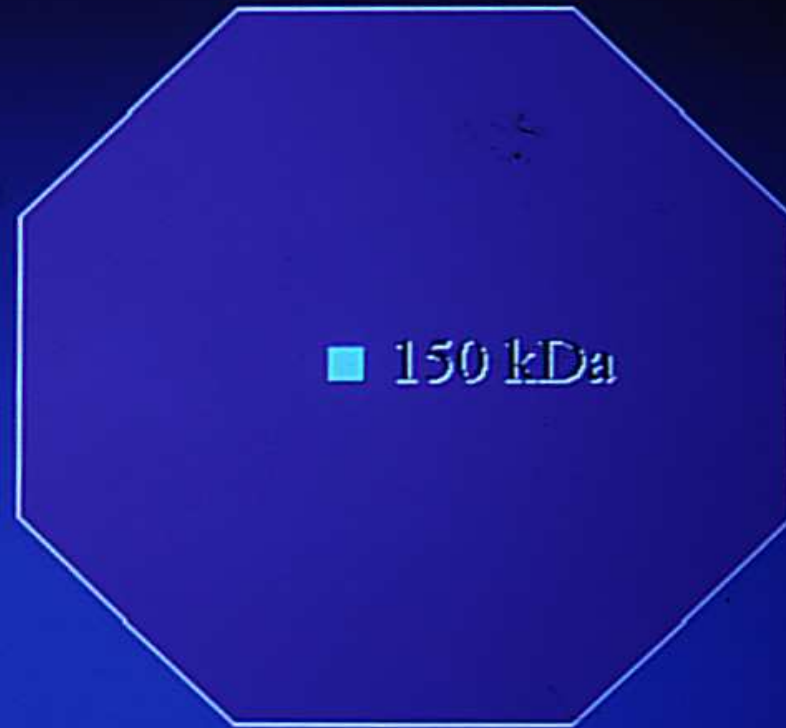
Vstřebávání enzymů

trypsin
bromelain
papain

■ 25 kDa

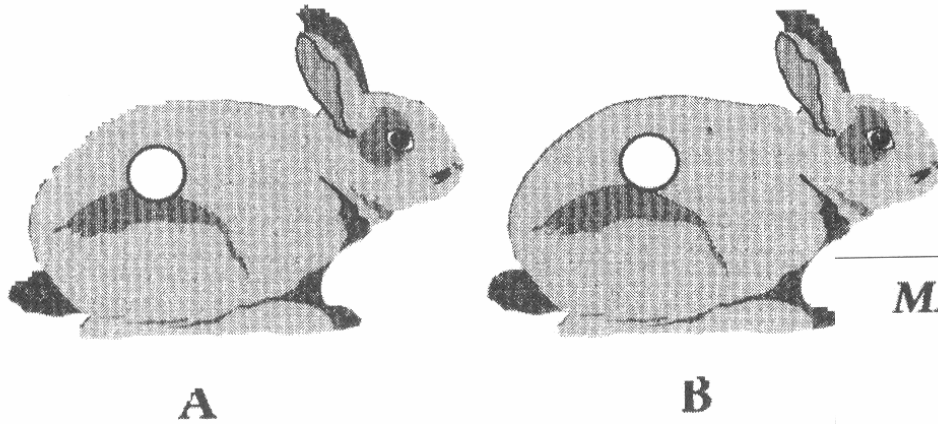
botulotoxin (enzyme)

■ 150 kDa

MAX WOLF'S FIRST ABSORPTION STUDY

A. Enzyme Pretreatment   B. Placebo Group

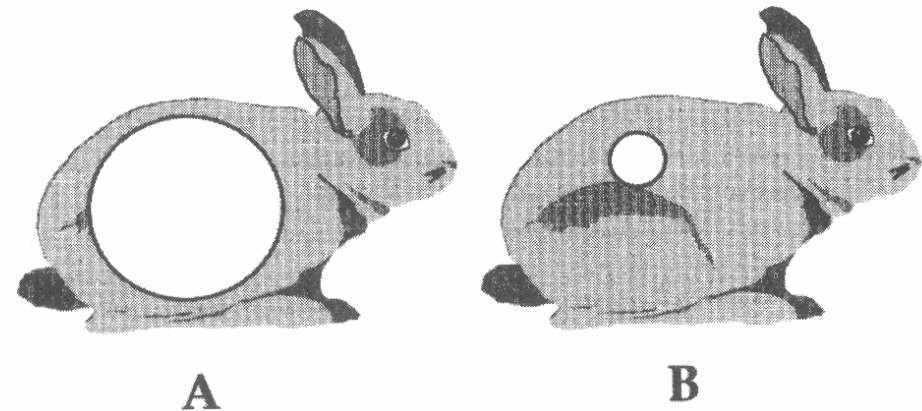

← absorpce

MAX WOLF'S FIRST ABSORPTION STUDY

A. Enzyme Pretreatment   B. Placebo Group

**TERAPEUTICKÉ
ÚČINKY
EXOGENNÍCH
PROTEÁZ**

efekt
fibrinolytický, trombolytický
antiagregační

Zlepšení
reologických vlastností krve
a mikrocirkulace

Antiedematózní
působení

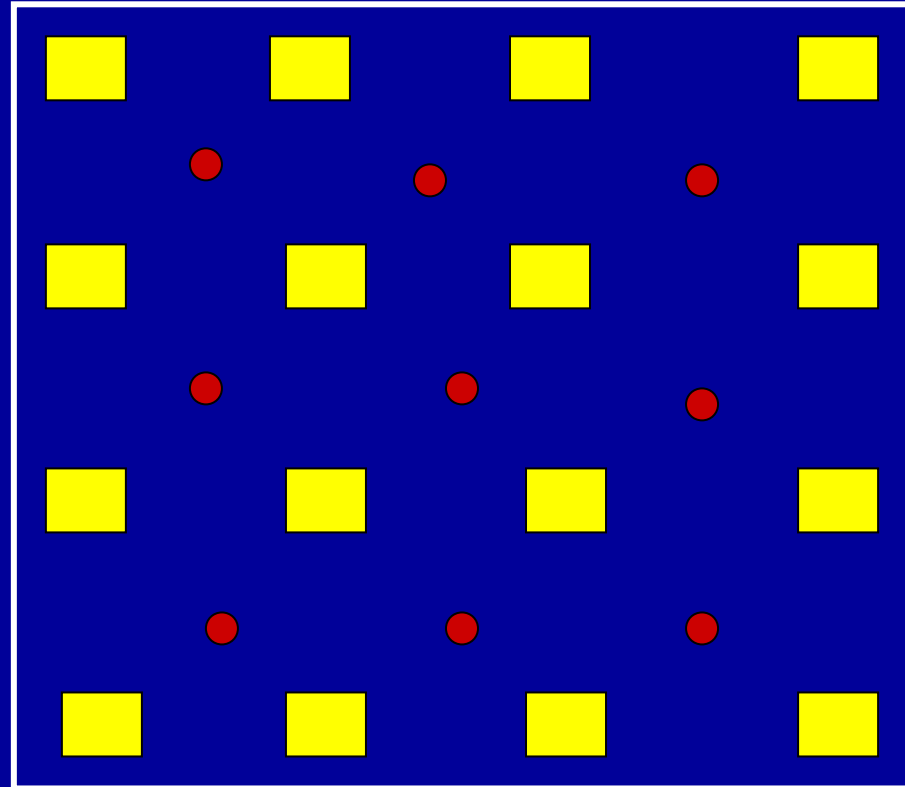
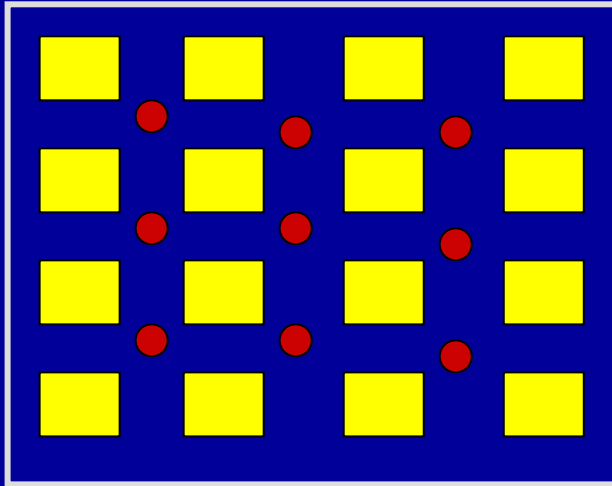
**OPTIMALIZACE
PRŮBĚHU ZÁNĚTU**

analgetický
efekt

efekt
vehikula

Imunomonormalizační
působení

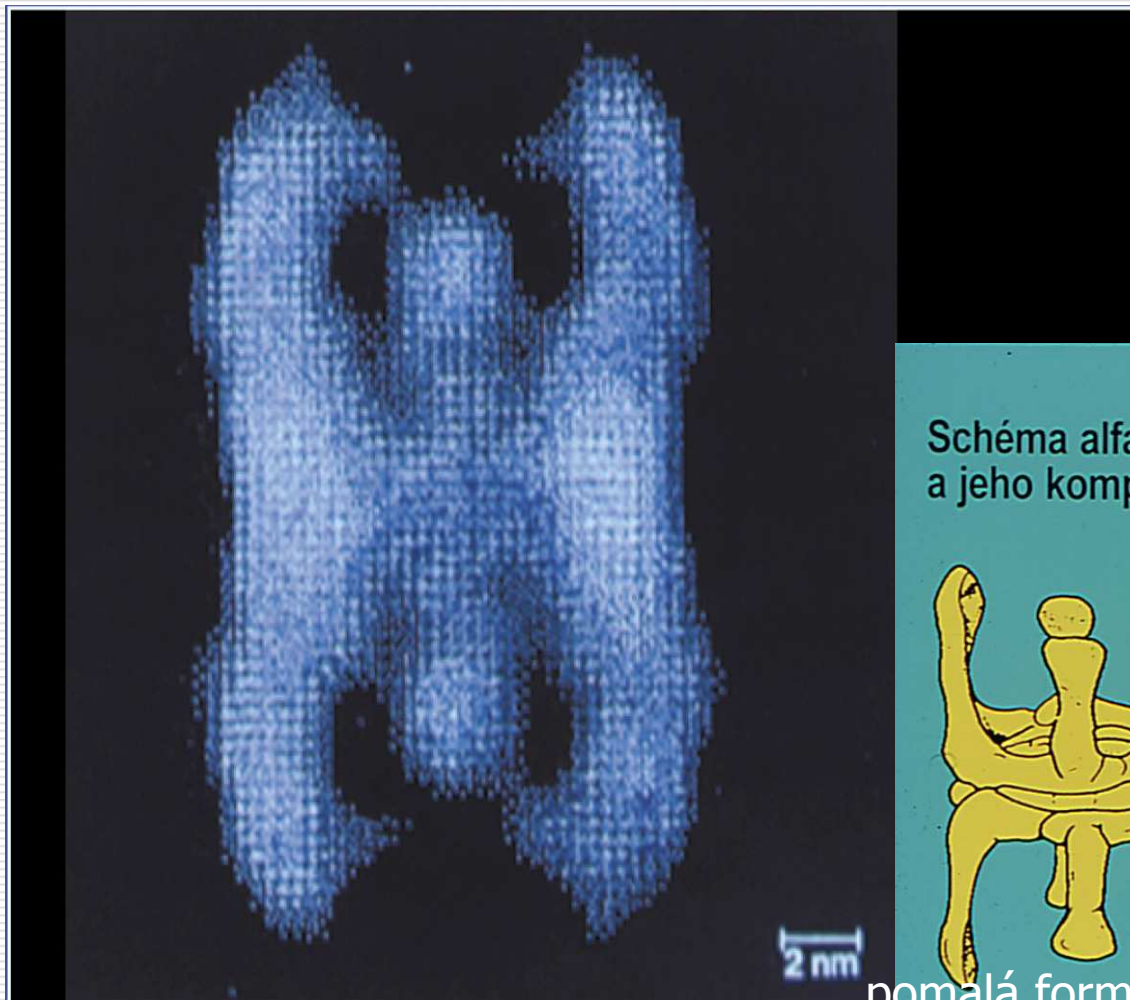

Vzdálenost mezi buňkami a krevními kapilárami narůstá.
Zhoršuje se difúze.
Buňky odumírají pokud vzdálenost přesáhne 200 μm .

**Schéma vztahu cév a buněk
v normální a edematózní tkáni**

Komplex proteáza antiproteáza

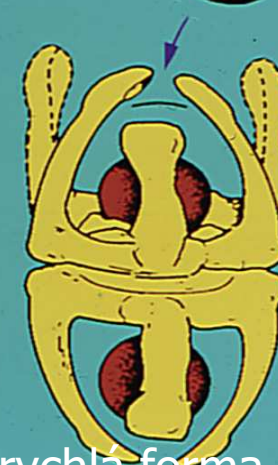

- Imunomodulační efekt
- Zásahy do procesu fibrózy

Schéma alfa-2-makroglobulinu a jeho komplexu s proteázou

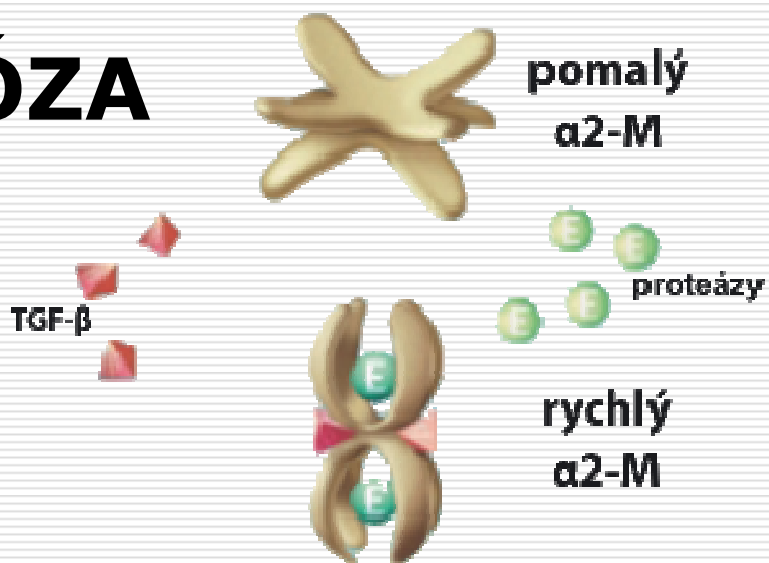

pomalá forma

rychlá forma

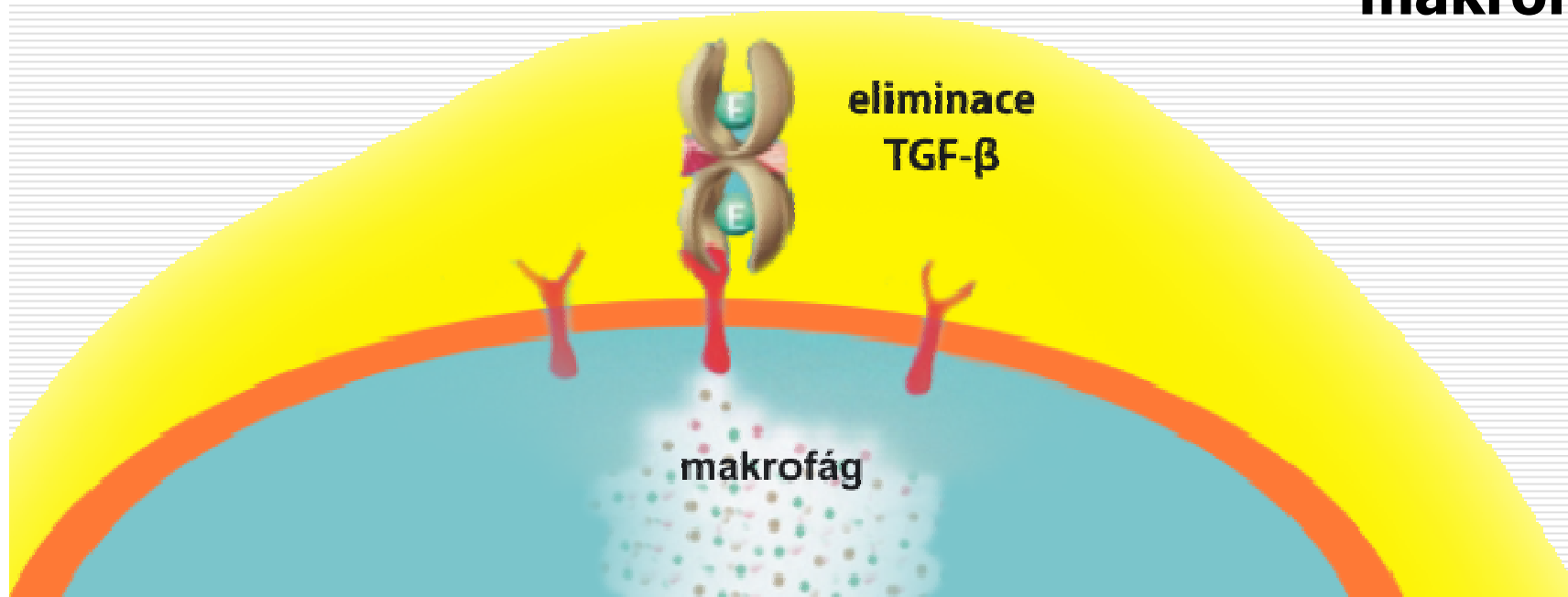
FIBRÓZA

**Vazba cytokinů
na rychlou
formu α 2-M**

**urychlená
eliminace
makrofágy**

Modulace zánětlivého procesu

- rychlejší regenerace poškozených tkání
- urychlená obnova fyziologického metabolického stavu
- omezení rizika přechodu do chronického zánětu
- optimalizace zánětlivé odpovědi na úrovni různých složek imunitního systému (cytokinové sítě, určitých typů obranných buněk.....)
- zlepšení penetrace antibiotik do tkání

Wobenzym® - indikace SPC

- Jako alternativa k dosud užívaným postupům
  - ✓ poúrazové otoky,
  - ✓ lymfedémy,
  - ✓ fibrocystická mastopatie.
- Jako podpůrná léčba
  - ✓ některé pooperační stavy v chirurgii,
  - ✓ záněty povrchových žil,
  - ✓ potrombotický syndrom,
  - ✓ revmatoidní artritida,
  - ✓ revmatismus měkkých tkání,
  - ✓ artróza,
  - ✓ záněty (v oblasti ORL, cest dýchacích, urogenitálního, GIT, kůže aj.), jako podpůrná léčba při podávání antibiotik
  - ✓ monohočetná mozkomíšní skleróza,

Phlogenzym® - indikace SPC

- Jako alternativa k dosud užívaným postupům
  - ✓ poúrazové otoky a pooperační otoky
- Jako podpůrná léčba
  - ✓ zánětlivá onemocnění např. v oblasti urogenitálního a žilního systému
  - ✓ zánětlivá revmatická onemocnění
    - revmatoidní artritida,
    - revmatismus měkkých tkání,
    - zánětlivá aktivace degenerativních onemocnění kloubů a páteře

Wobenzym®

Vhodnější pro:

- dlouhodobé podávání
- chronické záněty
- lymfedém

Dávkování:

- 3 x 4 – 5 drg
- 3 x 5 – 10 drg
- děti: 1drg/6 kg/den

Phlogenzym®

Vhodnější pro:

- akutní poúrazové a pooperační stavy
- akutní záněty

Dávkování:

- 3 x 2 tbl
- 3 x 3 – 4 tbl
- děti: 1tbl/10 kg/den

Registrované léky – prodej pouze v lékárně

Na co pacienti kupují WE?

(anketa 2004 - 1309 laiků)

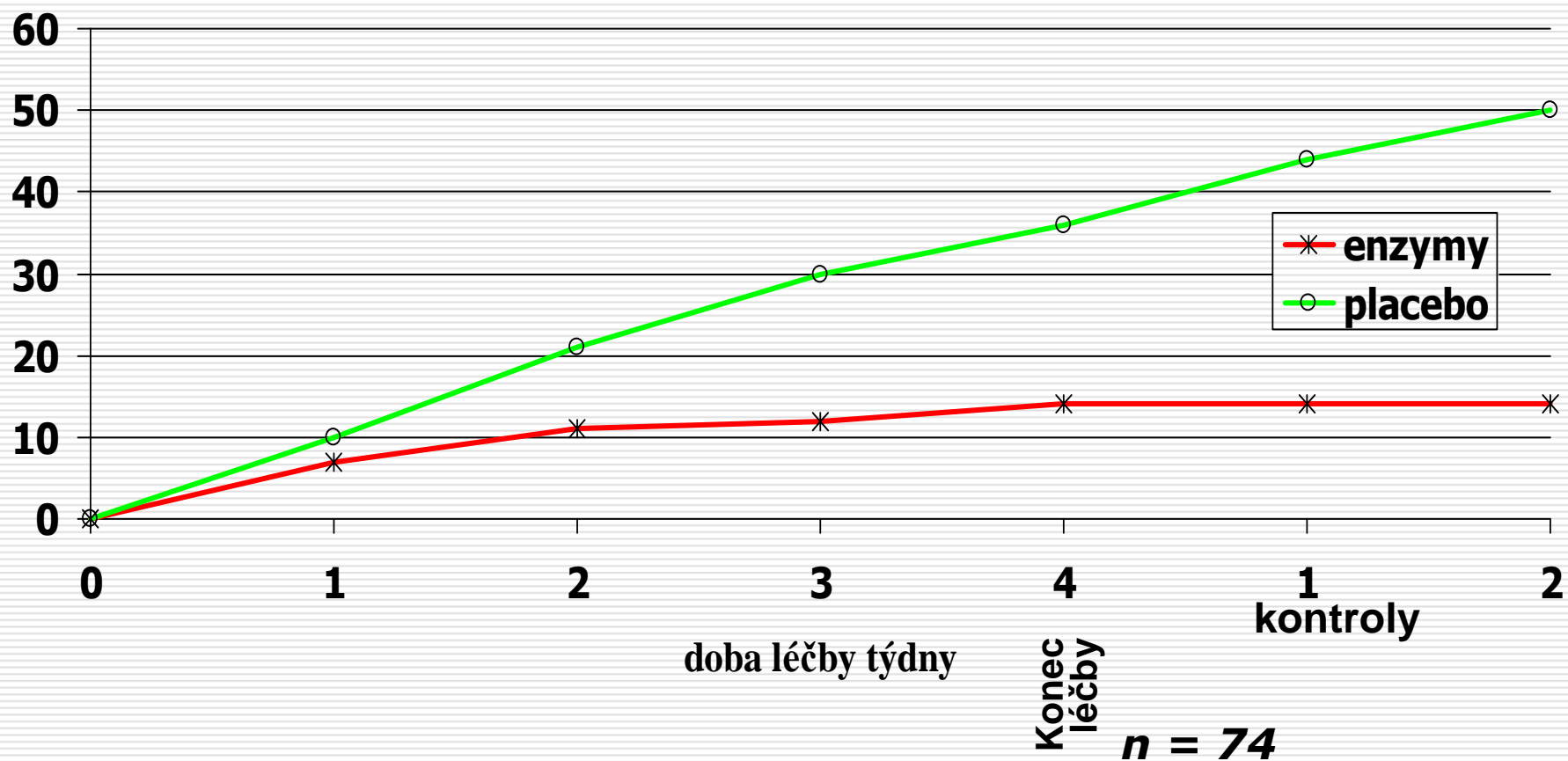
- **23%** při obtížích s pohybovým aparátem netraumatického původu (artróza, revma, bolesti kloubů, záněty šlach ....).
- **17%** stavy po operacích
- **9%** potraumatické stavy

- **16%** prevence a posílení imunitního systému

- **16%** záněty dýchacích cest včetně astmatu
- **10%** cévní onemocnění
- **8%** gynekologické obtíže
- **8%** záněty močových cest

- **7%** onkologická onemocnění (lymfedém?)

Epikondylitida

Uffelmann, 1996

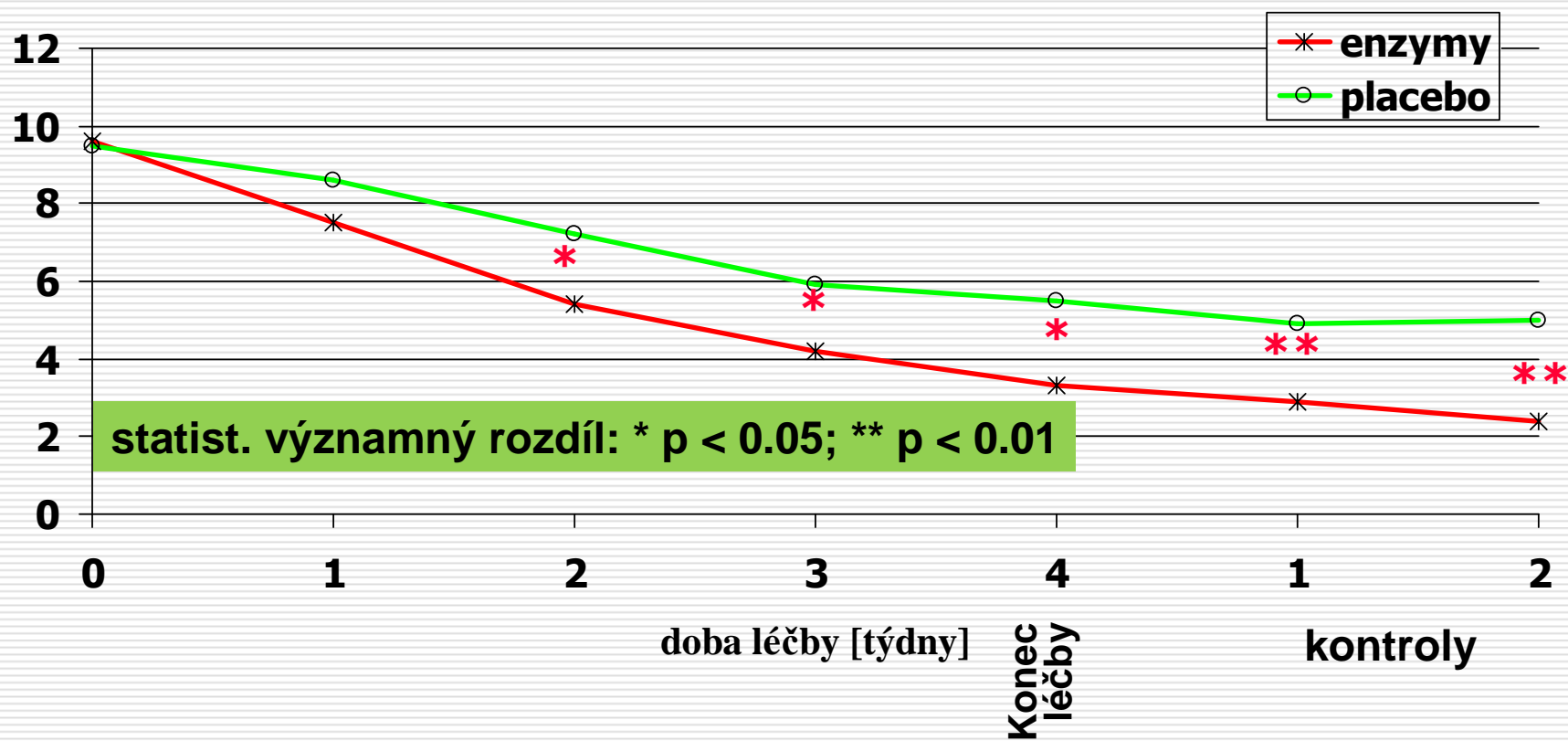
Kumulativní dávka analgetik [gramy]

Epikondylitida

Uffelmann, 1996

Skóre bolesti

statist. významný rozdíl: * p < 0.05; ** p < 0.01

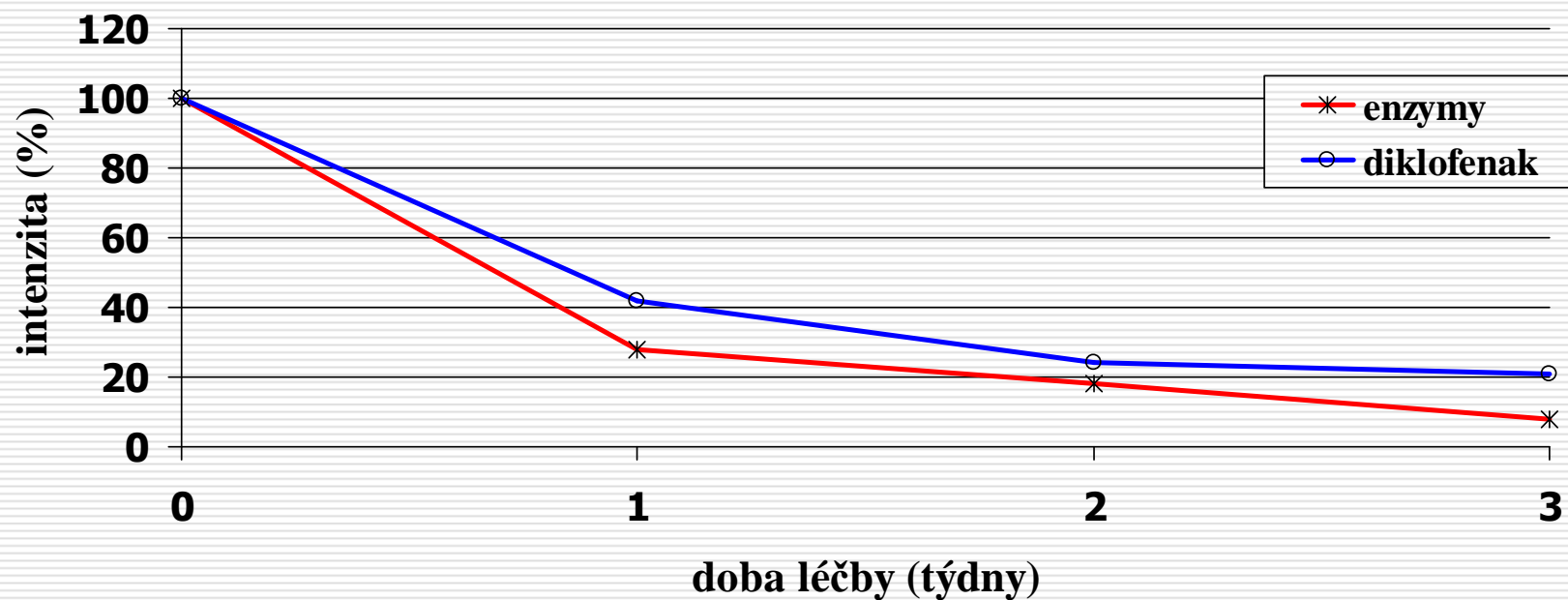
Konec léčby

n = 74

Humeroskapulární periartritida

Klein a kol., 1997

Sumární skóre bolesti

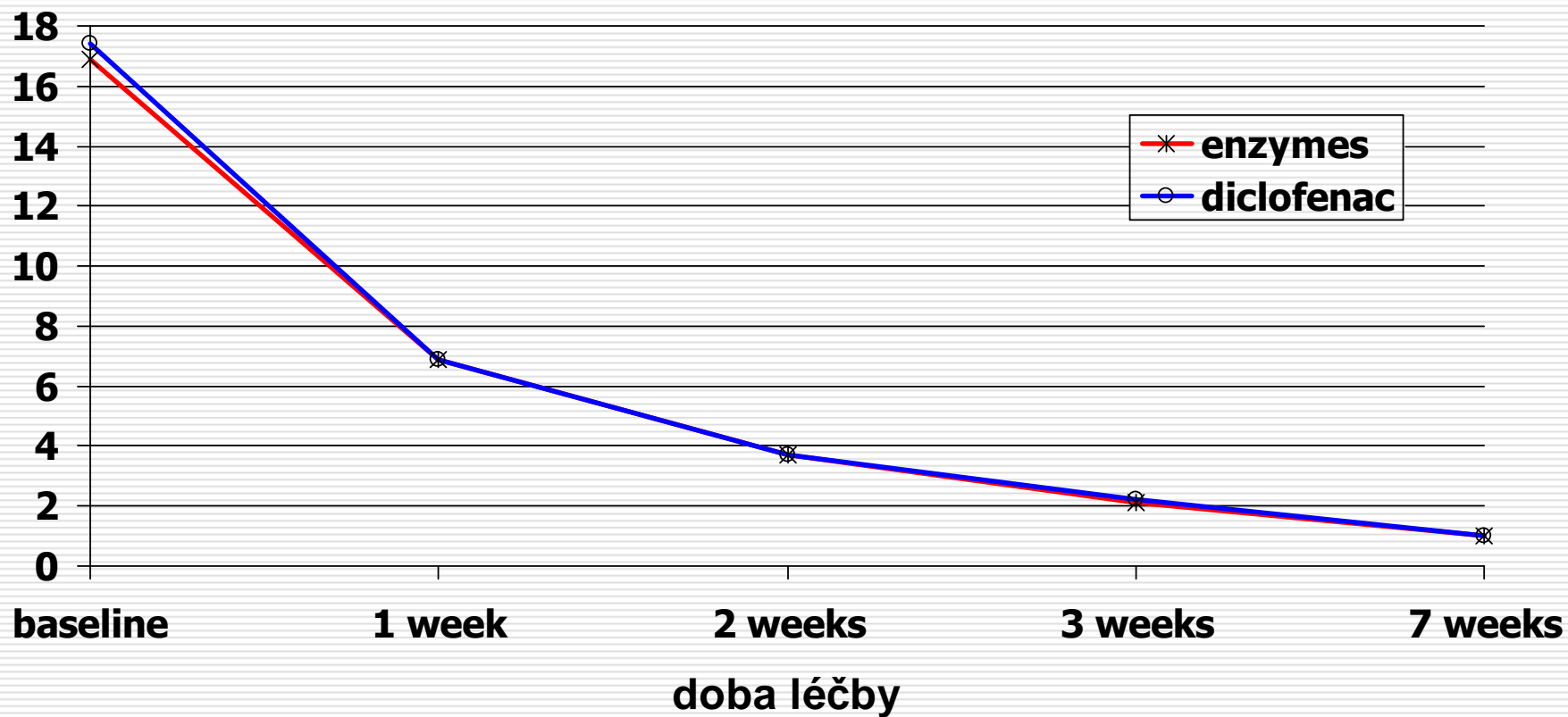

n = 40

Aktivovaná gonartróza

Klein et al., 2000

Skóre bolesti

n = 73

Artróza

- **Oral enzyme combination versus diclofenac in the treatment of osteoarthritis of the knee – a double blind prospective randomized study**

Akhtar NM, Naseer R, Farooqi AZ, Aziz W, Nazir M
Clinical Rheumatology, **2004**;23: 410-415

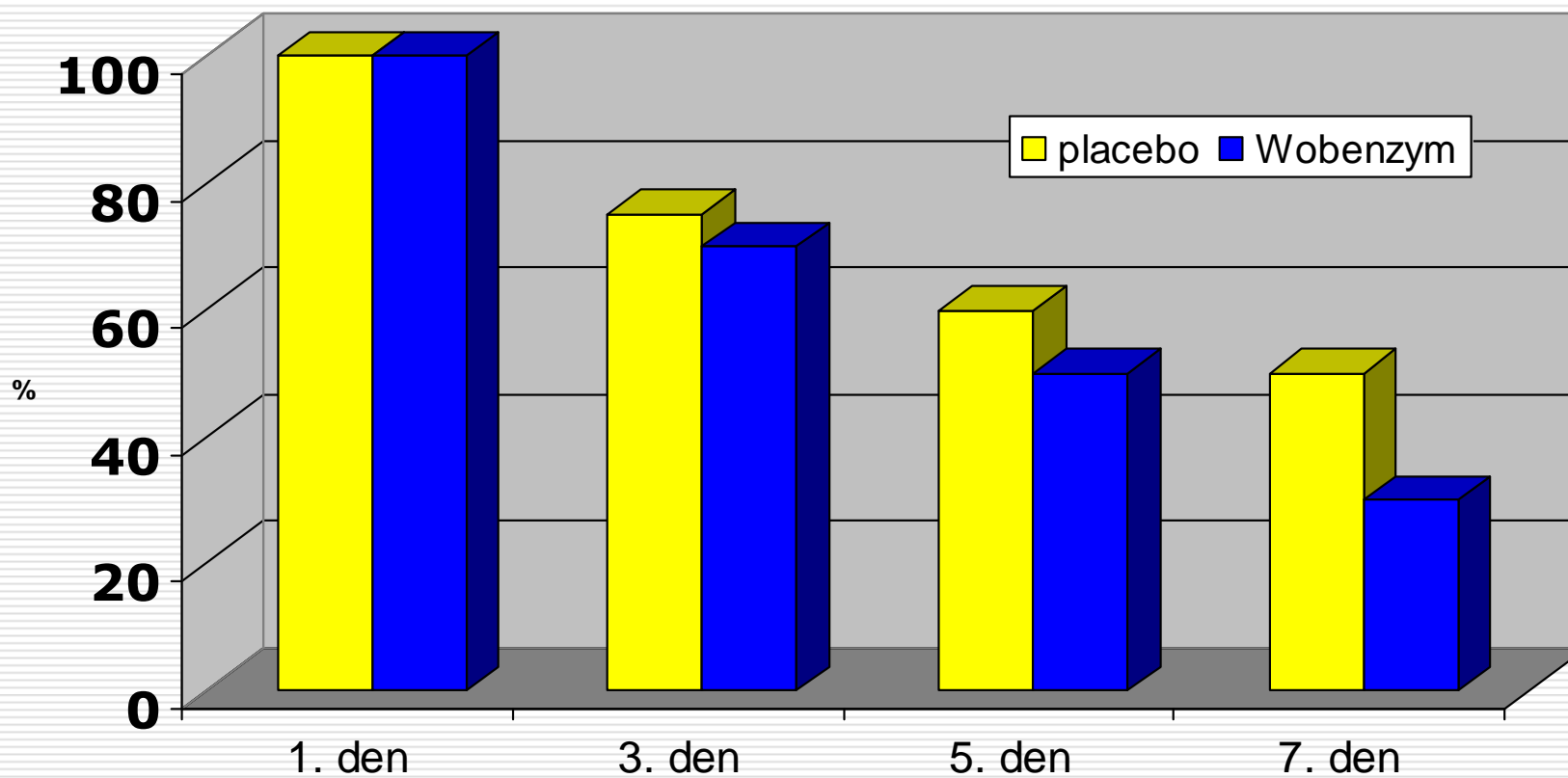
- **Efficacy and tolerance of an oral enzyme combination in painful osteoarthritis of the hip. A double-blind, randomized study comparing oral enzymes with non-steroidal antiinflammatory drugs.**

Klein G., Kulich W., Schnitker J., Schwan H.
Clinical and Experimental Rheumatology, **2006**;24:25-30

Srovnatelná účinnost s diklofenakem, lepší snášenlivost

Ústup otoku po operaci menisku

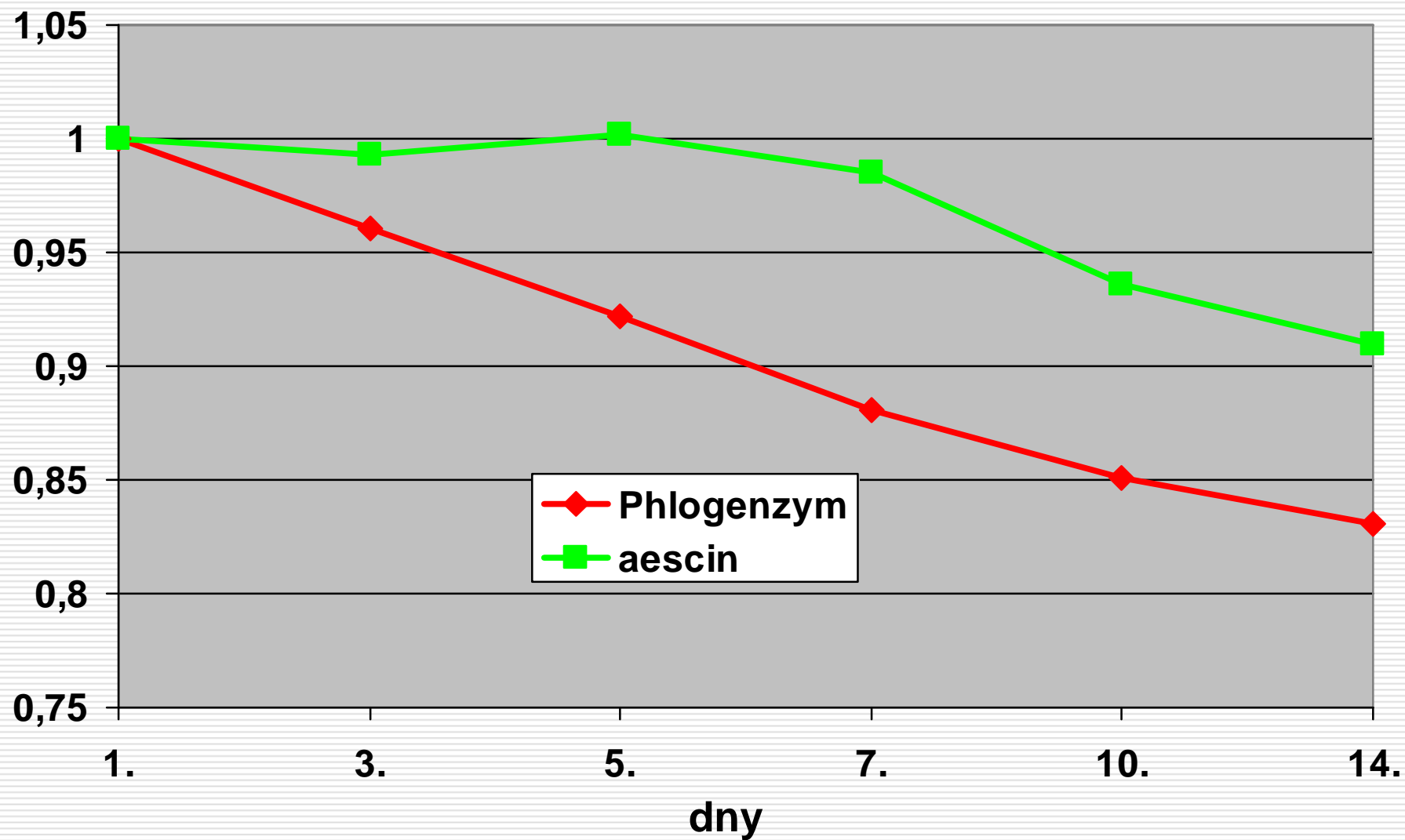
Rahn, 1994

n = 80

Ústup otoku po operaci zlomenin

Kameníček, 2001

Léčba bolestí pohybového aparátu (PA) nejrůznějšího původu

Systemová enzymoterapie
vhodná alternativa NSA
u osob, které tyto léky nemohou užívat

Srovnatelný efekt
bez rizika n.ú. – GIT, kardiaci,
ledviny

Poškození pohybového aparátu související s pracovním zatížením

Naturopathic treatment of rotator cuff tendinitis among Canadian postal workers: a randomized controlled trial.

Szczurko O, Cooley K, Mills EJ, Zhou Q, Perri D, Seely D.
Arthritis Rheum. 2009 Aug 15;61(8):1037-45.

- prospektivní randomizovaná s palcebem
- Phlogenzym + akupunktura+dietní doporučení (NC)
vs. standardizovaná fyzická cvičení + placebo (PE)
- standardizované hodnotící škály
(SPADI skóre - Shoulder Pain and Disability Index)
- pokles SPADI: NC o 54% vs. PE 18% (p<0,0001)

Vyhodnocení vlivu WE na dobu léčby u pacientů s onemocněním muskuloskeletálního aparátu (zaměstnanci v automobilovém průmyslu)

- Retrospektivní popisné hodnocení souboru kasuistik
- Skupina 72 pacientů léčených od 08/2008 do 04/2009
- Skupina A: 36 pacientů – analgetikum + NSA
- Skupina B: 36 pacientů – analgetikum + NSA + WE

72 pacientů	Skup. A (36 pac.) A+NSA	Skup. B (36 pac) A+NSA+WE
tendovaginitida a synovitida flexorů předloktí	19	16
radiální epikondilitida	8	10
periartritis humeroskapularis	2	3
koxartróza	1	
syndrom karpálního tunelu	6	7

	skupina A		skupina B		rozdíl	
	dny	%	dny	%	dny	%
Prům. doba léčby	143,8	100	62,16	43,27	81,64	56,73
Prům. doba PN	121	100	59	48,76	62	51,24

Zařazení SET do komplexní léčby profesních onemocnění PA

ZRYCHLENÉ HOJENÍ

ústup otoku a bolesti

časná RHB → zkrácení PN!!
snížení nákladů na ošetření
zlepšení kvality života

EKONOMICKÝ PŘÍNOS
pro pacienta i pro zaměstnavatele

Další možnosti využití SET

POÚRAZOVÉ STAVY – urychlené hojení PN

ASTMA – přidání SET k obligátní léčbě
zvyšuje protizánětlivý efekt
(měření FeNO – marker eosinofilního
zánětu)

OTOKY HLASIVEK, LARYNGITIDY – hlasoví
profesionálové

Mění se postoj lidí k OTC lékům bez úhrady ze ZP

- Lidé se obávají dlouhodobé PN
- Sami mají zájem aktivně se podílet na její zkrácení
- Učí se investovat do svého zdraví
- Lékaři stále mají zábrany doporučovat léky plně hrazené pacientem
- Pacient, který se finančně podílí na léčbě má aktivnější přístup k léčbě a lépe spolupracuje

Zrychlené hojení chronických ran a diabetických defektů

10/2004

Diabetický defekt 02-07/2004
Otok, bolesti, sekrece, zápach

Na co je nutné pacienta upozornit?

- pomalejší nástup analgetického účinku
- u některých osob možnost počátečního zhoršení
  - ✓ očekávaná reakce
  - ✓ obvykle ve 2. týdnu podávání
  - ✓ přechodná kombinace s analgetikem
  - ✓ není důvodem k vysazení léčby
- správný způsob užívání – na lačno

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

MUDr. Marta Honzíková
MUCOS Pharma CZ, s.r.o.
mhonzikova@mucos.cz

602 149 547

www.wobenzym.cz

**Pokud máte zájem o zaslání
informačních materiálů k SET,
zanechte, prosím, kontakt na listech
v předzáří.**